

AKCE:

Most ev č. 193-022b – Horšovský Týn

OBJEDNATEL:

SPRÁVA A ÚDRŽBA SILNIC
PLZEŇSKÉHO KRAJE, P.O.
ŠKROUPOVA 18, 306 13 PLZEŇ

Souřadnicový systém:

S-JTSK

Výškový systém:

Bpv

Číslo zakázky:	19 189 00	HIP:	Ing. Jan KOMANEC	
Schválil:	Ing. Václav HVÍZDAL		606606960, jkm@pontex.cz	
		Zodp. projektant:	Ing. Erika MENŠÍKOVÁ	
			608302647, eme@pontex.cz	
Tech. kontrola:	Ing. Michal CHŮRA	Vypracoval:	Ing. Stanislava Zahradníková	
			sza@pontex.cz	

Objednatel:	SÚS PK, p.o.	Obec:	Horšovský Týn	Kraj:	PLZEŇSKÝ
Akce:	Most ev č. 193-022b – Horšovský Týn			Datum	Stupeň
				02/2020	STUDIE
				Souprava	Č. přílohy
Příloha:	VYJÁDŘENÍ				D.1

Městský úřad Horšovský Týn

odbor vnitřních věcí a památkové péče

nám. Republiky 52, 346 01 Horšovský Týn

NAŠE Č.J.: MUHT 3443/2019
SP.ZN.: OPP 3443/2019

TEL.: 379 415 125

PID: MUHTP004HYL7

E-MAIL: m.placha@muht.cz

OPRÁVNĚNÁ ÚŘEDNÍ OSOBA: Miroslava Plachá

DATUM: 24.04.2019

Správa a údržba silnic

Plzeňského kraje, příspěvková organizace

Koterovská 162

326 00 Plzeň

ROZHODNUTÍ

Městský úřad (MěÚ) Horšovský Týn - odbor vnitřních věcí a památkové péče, jako příslušný správní orgán státní památkové péče, podle § 14 odst. 2 zák. č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů a novel a ust. § 9 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči a ve smyslu zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), ve znění pozdějších předpisů, projednal písemnou žádost Správy a údržby silnic Plzeňského kraje, příspěvkové organizace, IČ 72053119, se sídlem Koterovská 162, 326 00 Plzeň, zastoupené PhDr. Monikou Klimentovou, LL.M., MBA, ze dne 5.3.2019 (odbor vnitřních věcí a památkové péče obdržel dne 6.3.2019) č.j. MUHT 3443/2019 o stanovisko k záměru prací – opravy mostu ev. č. 193-022b, ul. J. Littrowa, Horšovský Týn, v Městské památkové rezervaci (MPR) Horšovský Týn a ochranném pásmu MPR Horšovský Týn, a po písemném vyjádření Národního památkového ústavu (NPÚ) – územního odborného pracoviště v Plzni ze dne 28.3.2019 (odbor vnitřních věcí a památkové péče obdržel dne 12.4.2019) č.j. NPU-341/19000/2019 vydává podle ust. § 14 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů a novel, toto

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Záměr prací – oprava mostu ev. č. 193-022b, ul. J. Littrowa, Horšovský Týn, na pozemcích parc. č. 2585/1, 2578/2, 2585/52, 2585/55, 2597/1, 2578/31 a 2578/30 k.ú. Horšovský Týn, podle technické zprávy „Informativní zpráva o záměru, most ev. č. 193-0252b Horšovský Týn“, v MPR Horšovský Týn a ochranném pásmu MPR Horšovský Týn (ochranné pásmo vyhlášeno Okresním úřadem Domažlice - referátem kultury dne 25.1.1993 č.j. kult /19/93, MPR prohlášena výnosem MK ČR č.j. 7645/82-VI/I ze dne 13.4.1982), se podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů a novel, považuje za

přípustnou

při dodržení následujících podmínek:

- 1. Mostní pilíře zůstanou zachovány.**
- 2. Severní předmostí se sochou sv. Jana Nepomuckého a pamětním křížem bude zachováno.**

O d ů v o d ě n í

Správa a údržba silnic Plzeňského kraje, příspěvková organizace, IČ 72053119, se sídlem Koterovská 162, 326 00 Plzeň, zastoupená PhDr. Monikou Klimentovou, LL.M., MBA, předložila MěÚ Horšovský Týn - odboru vnitřních věcí a památkové péče dne 6.3.2019 žádost č.j. MUHT 3443/2019 ze dne 5.3.2019 o stanovisko k záměru prací – opravy mostu ev. č. 193-022b, ul. J. Littrowa, Horšovský Týn, dle předložené technické zprávy „Informativní zpráva o záměru, most ev. č. 193-0252b Horšovský Týn“ (5.3.2019 zpracováno PhDr. Monikou Klimentovou, LL.M., MBA), v MPR Horšovský Týn a ochranném pásmu MPR Horšovský Týn. Žádost obsahovala doklad o vlastnictví, výše uvedenou technickou zprávu a mapu, čímž splňovala veškeré náležitosti potřebné pro vydání tohoto rozhodnutí.

MěÚ Horšovský Týn – odbor vnitřních věcí a památkové péče ve smyslu § 14 odst. 6 zákona ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů a novel, požádal NPÚ – územní odborné pracoviště v Plzni o vydání písemného vyjádření. To bylo vydáno dne 28.3.2019 (odbor vnitřních věcí a památkové péče obdržel dne 12.4.2019) pod č.j. NPU-341/19000/2019. Po doručení písemného vyjádření NPÚ byl žadatel s tímto telefonicky a prostřednictvím e-mail. pošty seznámen dne 16.4.2019 a byla mu dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Žadatel se vyjádřil k podkladům rozhodnutí prostřednictvím e-mail. pošty dne 18.4.2019. O telefonickém rozhovoru byl učiněn úřední záznam.

Předmětem žádosti o stanovisko je záměr prací – oprava mostu ev. č. 193-022b, ul. J. Littrowa, Horšovský Týn.

Ocelový most ev. č. 193-022b přes řeku Radbuzu v Horšovském Týně propojuje středověké jádro města s jeho jižním předpolím. Zástavba navazující na most ze severního a jižního směru je přízemní i vícepodlažní. Území severního předmostí je oproti úrovni mostovky snižené a nájezd na most je poměrně strmý. Území jižního předpolí má nivelitu odpovídající úrovni mostovky. Severní polovina mostu je součástí území městské památkové rezervace, jižní polovina mostu je součástí území ochranného pásma městské památkové rezervace. Most je pohledově viditelný především ze severního směru, a sice od severovýchodu až východu a dále z mostu samého.

V současné době je záměr opravy mostu ve fázi předprojektové přípravy ve snaze získat potřebné informace od všech zainteresovaných stran včetně památkové péče. Jak se uvádí v informativní zprávě o záměru, byl mostní objekt vystavěn v roce 1905 až v r. 1912. Délka přemostění je 35,7m a volná šířka 5,66m. Technický stav mostu podle poslední prohlídky provedené v říjnu 2017 není dobrý. Nosná konstrukce mostu je zařazena do stupně hodnocení V, což je špatný stav. Spodní konstrukce je zařazena do stupně hodnocení III, tedy jako dobrá. Jedná se o velmi významnou dopravní stavbu nejen pro město Horšovský Týn, ale i pro okolní obce. Z intenzit dopravního zatížení, které vyplývají z výsledků celostátního sčítání dopravy z roku 2016 je zřejmé, že za 24 hodin zde projede 7668 jednotkových vozidel, přičemž z toho je 1000 nákladních. Na základě výsledků z hlavní mostní prohlídky z roku 2013 byla snížena zatížitelnost mostu z původních 22 tun na 17 tun a z původních 40 tun pro jediné vozidlo na 32 tun. Stav nosné konstrukce se nadále zhoršuje, čemuž přispívá velká intenzita dopravy a zejména provoz těžkých vozidel. S ohledem na výše uvedené je třeba zahájit přípravu projektové dokumentace na rekonstrukci mostu. Vzhledem ke složité dopravní situaci by mělo být zejména změněno šířkové uspořádání mostu, aby doprava byla vedena přes tento mostní objekt oboustranně bez omezení. Jako nejvhodnější byla vybrána varianta D, která byla odsouhlasena i ze strany Města Horšovský Týn. Navržený most by měl harmonicky korespondovat s památkovou zónou, což by mělo být řešeno v rámci přípravy PD detaily prvků, vhodným barevným řešením atp. Most je umístěn z poloviny na území památkové rezervace Horšovský Týn a polovina mostu je v ochranném pásmu

rezervace. Nosná konstrukce je ocelová nýtovaná a spodní stavba je z umělečky ztvárněného žulového zdiva jako významná technická památka v rámci MPR Horšovský Týn. Poslední oprava ocelové konstrukce byla realizována v roce 1999. V současné době je stav konstrukce klasifikován stupněm IV. a došlo ke snížení zatížitelnosti mostu. Podle varianty D bude nosná konstrukce mostu odstraněna (o spodní konstrukci bude rozhodnuto dle výsledků diagnostiky) a na stejném místě bude vybudován nový most. V rámci stavby dojde k rozšíření mostu ze současné šířky 9,6m na cca 12,1m. Volná šířka mostu bude 6,5m. Konstrukce mostu je navržena betonová monolitická, popř. s betonovými nosníky. Na základě požadavku Města Horšovský Týn budou realizovány zábrany mezi chodníkem a vozovkou. Pěší provoz bude ochráněn nadstandardně umístěním zábran mezi vozovkou a chodníkem. Tyto zábrany mají zvýšit bezpečnost pěších a zajistit zamezení možného odstřihu vody nebo sněhu z vozovky. Běžně se tyto zábrany na mosty neumísťují a při použití navrhovaného typu konstrukce nejsou nutné. Podle varianty A bude most zachován ve stávající podobě a bude provedena jeho oprava v dnešních parametrech v rozsahu opravy jako v r. 1999. Výhodou takového řešení je zachování stavby secesního mostu. Nevýhodou je fakt, že doprava přes most bude i nadále omezena volnou šířkou 5,66m. Toto řešení bude finančně velmi náročné a nedojde pro uživatele k žádnému zlepšení. Další údržba mostu bude velmi nákladná. Životnost mostu bude prodloužena o cca 20 – 50 let. Variantu B počítá s tím, že volná šířka bude 6,5m, bude použit stejný typ konstrukce a bude zachován jeho současný vzhled včetně zábran mezi chodníkem a vozovkou. Výhodou je, že bude zajištěn plynulejší provoz přes mostní objekt a nebude omezena zatížitelnost. Nevýhodou je, že cena díla bude značná a nadále budou velmi vysoké náklady na další běžnou údržbu mostu. Náklady budou zvýšeny díky potřebě většího prostorového nároku konstrukce oproti variantě C o cca 1m. Dále dojde k navýšení ceny díla s ohledem na realizaci zábran mezi chodníkem a vozovkou. Variantu C počítá s tím, že dojde k rozšíření mostu na šířku 11,1m oproti stávajícímu stavu (9,6m) o cca 1,5m, aby byla volná šířka 6,5m a byl zajištěn plynulý obousměrný provoz. Pro konstrukci bude použita betonová monolitická konstrukce popřípadě betonové nosníky. Nebudou realizovány zábrany mezi chodníkem a vozovkou, což je běžné na mostech se stejným i vyšším dopravním zatížením. Výhodou je, že výstavba mostu bude časově méně náročná a bude zajištěn obousměrný provoz přes mostní objekt. Nebude omezena zatížitelnost. Další náklady na běžnou údržbu budou minimální. Oproti variantě D dojde k finanční úspoře o cca 5 mil. Kč a zároveň dojde i k úspoře v prostorovém uspořádání mostu o cca 1m. Pro napojení mostu na stávající zástavbu a napojení na zdi ve směru do centra bude vyžadovat menší rozsah úprav. Nevýhody v daném případě nejsou žádné. Předpokládá se, že projektové práce proběhnou v období 2019 – 2020 a vlastní realizace v r. 2021.

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně historických hodnot:

Most přes řeku Radbuzu v Littrově ulici v městě Horšovský Týn je součástí jak území MPR Horšovský Týn (severní polovina mostu), tak ochranného pásma MPR Horšovský Týn (jižní polovina mostu). Historické centrum města Horšovský Týn je pro dochované urbanistické, památkové a stavebně historické hodnoty plošně památkově chráněné výnosem MK ČR o prohlášení čj. 7645/82-VI/1 z 13. 4. 1982 jako městská památková rezervace (MPR). Jádrem MPR Horšovský Týn leží v dominantní poloze na jižním svahu nad řekou Radbuzou. Centru města plným právem dominuje hrad a zámek Horšovský Týn spolu s kostelem sv. Petra a Pavla. Ve snaze ochránit dochované hodnoty prostředí MPR Horšovský Týn včetně jeho osobité siluety a dálkových pohledů na centrum bylo na počátku 90. let 20. století Okresním úřadem Domažlice vyhlášeno vnější a vnitřní ochranné pásmo MPR Horšovský Týn. Jeho smyslem je v první řadě zamezit výstavbě takových staveb (případně přestavbám stávajících objektů), které by svojí hmotou nebo místu neadekvátně řešenými úpravami ohrožily, případně devalvovaly kvalitu území MPR Horšovský Týn včetně výhledů z MPR a pohledů na centrum města (v rozsahu MPR Horšovský Týn). Most přes řeku Radbuzu situovaný v ulici J. Littrowa v městě Horšovský Týn, okres Domažlice byl vystavěn v období prvního až druhého desetiletí 20. století. Přestože jde o ocelovou konstrukci, nelze se nezmínit o jejích estetických a architektonických kvalitách. Pozornost poutá také řešení

kamenných mostních pilířů zdobených motivy, ve výrazu ovlivněných secesním slohem. Dekorativně jsou zdobeny také kamenné sloupky zábradlí stojící na předpolí. Ocelovou mostní konstrukci charakterizují v pohledových částech válcované profily dvou mohutných příhradových nosníků, spojované masivními nýty. Most jako takový je z pohledu NPÚ v Plzni považován za historickou stavební konstrukci, která za svůj vzhled vděčí jak době výstavby v období prvního a druhého desetiletí 20. století, tak prozatím poslední rozsáhlé rekonstrukci, která proběhla v roce 1999 (realizovaly Hutní montáže Ostrava). Z doby před výstavbou stávajícího ocelového mostu pochází úprava severního předmostí, kde dnes stojí socha sv. Jana Nepomuckého (východní strana předmostí) a dřevěný kříž s litinovou plastikou Ukřižování (západní strana předmostí). Obě skulptury jsou zapsané v Ústředním seznamu kulturních památek pod r.č. ÚSKP 86871/4-4170 pod názvem „soubor sochy a pamětního kříže – položka 1 – socha sv. Jana Nepomuckého, položka 2 – pamětní kříž“. Součástí samotného mostu (mostovky) ani jedna ze skulptur není. Součástí dobové úpravy severního předmostí je také kamenné schodiště, které se dochovalo v prostoru severně od sochy sv. Jana Nepomuckého.

Orgán státní památkové péče souhlasí se záměrem prací – opravou mostu ev. č. 193-022b, ul. J. Littrowa, Horšovský Týn, za předpokladu dodržení výše uvedených podmínek. Předpokládá, že projektová dokumentace k realizaci prací bude v rozpracovanosti konzultována s Národním památkovým ústavem – územním odborným pracovištěm v Plzni a varianta opravy mostu bude zvolena s ohledem na již zmíněné hodnoty mostu a jeho prostředí, nejlépe varianta A. V případě, že most nebude opraven při respektování jeho dosavadního architektonického a stavebního řešení, bude se zvažovat i o jeho uplatnění na jiném místě (ocelová část mostu). Tím by byla jeho existence zachována a památkový fond Plzeňska nebyl ochuzen o další historický most. *K podmínce č.1:* Pokud nebude možné udržet „in situ“ ocelovou část mostu, budou zachovány na stávajícím místě alespoň mostní pilíře, které poslouží jako podpora nového mostu. Žulové mostní pilíře jsou zdobeny motivy, jsou ovlivněny secesním slohem. Jejich ponecháním na místě samém dojde ke zmírnění změny vzhledu prostředí okrajové části památkové rezervace a zároveň k zachování části hodnotného mostu, byť není prohlášen za kulturní památku. Most se stal v průběhu celého 20. století nedílnou součástí obrazu centra města, patří do jeho koloritu a svojí subtilností nijak prostředí MPR Horšovský Týn nenarušuje a ani pohledově nezatěžuje. *K podmínce č.2:* Plastika byla spolu s kamennou skulpturou osazena v období výstavby stávajícího mostu na jeho severní straně, v části zvýšeného předmostí (v obou případech se jedná o kulturní památku na území městské památkové rezervace). Totéž platí o řešení celého severního předpolí. Zájmem památkové péče je zabezpečit ochranu tohoto historického prostředí (zachovat jeho vzhled, při jeho obnově užít tradiční materiály, tvary a barvy v místě obvyklé), aby nedošlo k negativnímu dopadu na vzhled dotčeného území. Dále je třeba zvolit takový způsob obnovy, aby nedošlo k poškození kulturních památek, které se nalézají v těsné blízkosti prováděných prací. Při dodržení výše uvedených podmínek nedojde k degradaci historického prostředí památkové rezervace.

Podmínky tohoto rozhodnutí jsou stanoveny ve smyslu § 14 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů a novel, a vycházejí z písemného vyjádření NPÚ – územního odborného pracoviště v Plzni a zároveň ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot.

Plánované práce budou prováděny v „území s archeologickými nálezy“, stavebník je tedy dle § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, povinen oznámit svůj záměr Archeologickému ústavu AV ČR a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum.

Most přes řeku Radbuzu v ulici J. Littrowa v městě Horšovský Týn (okres Domažlice) není zapsán v Ústředním seznamu kulturních památek, je ale součástí jak území MPR Horšovský Týn (severní polovina mostu), tak ochranného pásma MPR Horšovský Týn (jižní polovina mostu).

S ohledem na výše uvedené důvody rozhodl odbor vnitřních věcí a památkové péče tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Odvolání proti tomuto rozhodnutí je možné podat do 15 dnů ode dne doručení prostřednictvím odboru vnitřních věcí a památkové péče MěÚ Horšovský Týn ke Krajskému úřadu Plzeňského kraje. Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka.

Mgr. Roman Mach
vedoucí odboru vnitřních věcí
a památkové péče
MěÚ Horšovský Týn

otisk úředního razítka

Na vědomí

Městský úřad Horšovský Týn - odbor výstavby a územního plánování
Národní památkový ústav – územní odborné pracoviště v Plzni
Vlastní